

САОПШТЕЊЕ

FIRST RELEASE

Молимо кориснике да приликом употребе података обавезно наведу извор
Users are kindly requested to mention the data source

ГОДИНА/ YEAR III

САРАЈЕВО, 20. 5. 2014.

БРОЈ/ NUMBER 2

ИНДЕКСИ ИЗВОЗНИХ И УВОЗНИХ ЦИЈЕНА БиХ, I-III 2014. EXPORT AND IMPORT PRICE INDICES OF BiH, I-III 2014

Према привременим подацима за први квартал 2014. године дошло је до пораста извозних цијена у износу од 6% и увозних цијена у износу од 7,3% у односу на базну 2010. годину.

Посматрајући подручја Класификације дјелатности БиХ, дошло је до пораста извозних цијена у подручју „Пољопривреда, шумарство и риболов“ у износу од 9,7%, „Прерађивачка индустрија“ у износу од 6,3%, те смањења извозних цијена у подручју „Вађење руда и камена“ у износу од 3,4%.

Посматрајући подручја Класификације дјелатности БиХ, дошло је до пораста увозних цијена у подручју „Вађење руда и камена“ у износу од 13,4%, „Пољопривреда, шумарство и риболов“ у износу од 9,6%, те „Прерађивачка индустрија“ у износу од 6,2%.

According to the provisional data for the first quarter of 2014, there was an increase in export prices by 6% and import prices by 7,3% comparing to the base year 2010.

Regarding the NACE divisions there was an increase in export prices in the division "Agriculture, forestry and fishing" by 9,7%, "Manufacturing" by 6,3% and decrease in export prices in the "Mining and quarrying" division by 3,4 %.

Regarding the NACE divisions there was an increase in import prices in the division "Mining and quarrying" by 13,4%, "Agriculture, forestry and fishing" by 9,6% and "Manufacturing" by 6,2%.

ИНДЕКСИ ИЗВОЗНИХ И УВОЗНИХ ЦИЈЕНА ПРЕМА ПОДРУЧЈИМА И ОБЛАСТИМА КД
EXPORT AND IMPORT PRICE INDICES ACCORDING TO NACE Rev.2

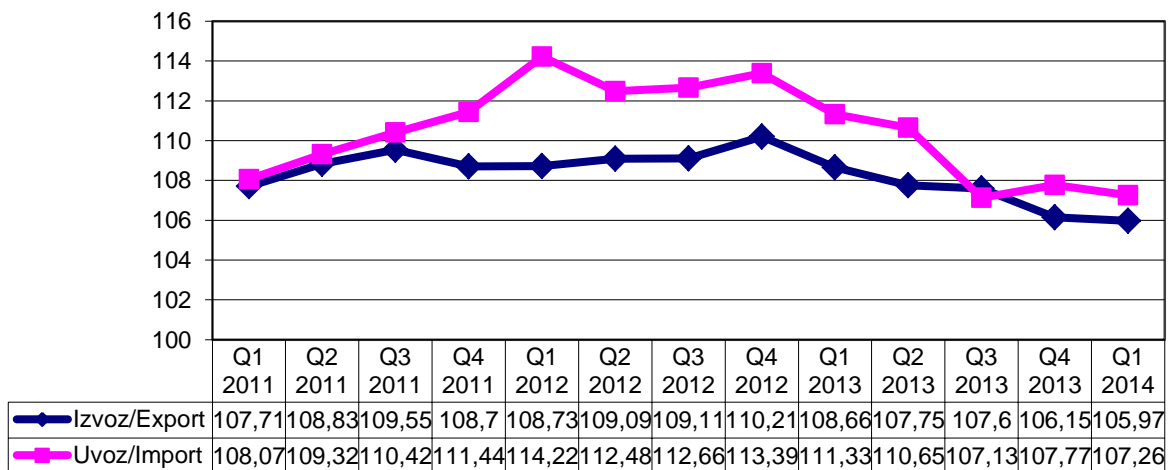
2010=100

КД/NACE	I-III 2014.			
	ИЗВОЗ/EXPORT		УВОЗ/IMPORT	
	КМ	USD	КМ	USD
УКУПНО TOTAL	106,0	109,6	107,3	111,1
A ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО И РИБОЛОВ AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING	109,7	113,7	109,6	113,4
A 01 Билна и сточарска производња, ловство и услужне дјелатности повезане с њима Crop and animal production, hunting and related service activities	106,9	111,0	110,2	114,0
A 02 Шумарство и сјеча дрва (искориштавање шуме) Forestry and logging	114,0	118,0	123,8	127,2
A 03 Риболов и аквакултура Fishing and aquaculture	118,9	122,0	73,0	76,0
B ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА MINING AND QUARRYING	96,6	100,1	113,4	117,5
B 05 Вађење угља и лигнита Mining of coal and lignite	102,0	105,1	70,7	73,1
B 06 Вађење сирове нафте и природног гаса Extraction of crude petroleum and natural gas	-	-	131,2	136,2
B 07 Вађење металних руда Mining of metal ores	91,8	95,7	87,7	88,9
B 08 Вађење осталих руда и камена Other mining and quarrying	96,7	99,5	115,4	119,3
C ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА MANUFACTURING	106,3	109,9	106,2	110,0
C 10 Производња прехранбених производа Manufacture of food products	108,4	112,4	106,6	110,2
C 11 Производња пића Manufacture of beverages	93,6	96,9	106,1	110,3
C 12 Производња дуванских производа Manufacture of tobacco products	120,6	125,3	85,8	88,9
C 13 Производња текстила Manufacture of textiles	112,0	115,6	108,8	112,3
C 14 Производња одјеће Manufacture of wearing apparel	119,9	123,7	126,5	130,5
C 15 Производња коже и сродних производа Manufacture of leather and related products	121,6	125,2	117,8	121,1
C 16 Прерада дрва и производа од дрва и плута, сем намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials	112,1	116,1	106,1	110,0
C 17 Производња папира и производа од папира Manufacture of paper and paper products	99,6	103,1	97,9	101,2
C 18 Штапање и умножавање снимљених записа Printing and reproduction of recorded media	139,1	143,5	496,4	351,7
C 19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа Manufacture of coke and refined petroleum products	104,2	108,1	124,4	129,0
C 20 Производња хемикалија и хемијских производа Manufacture of chemicals and chemical products	113,2	116,7	106,8	110,7

2010=100

КД/NACE	I-III 2014.			
	ИЗВОЗ/EXPORT		УВОЗ/IMPORT	
	KM	USD	KM	USD
C 21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	105,2	110,2	106,8	110,1
C 22 Производња производа од гуме и пластичних маса Manufacture of rubber and plastic products	104,3	108,9	112,1	116,2
C 23 Производња осталих неметалних минералних производа Manufacture of other non-metallic mineral products	97,5	114,8	103,2	107,5
C 24 Производња базних метала Manufacture of basic metals	93,0	96,3	92,6	96,1
C 25 Производња готових металних производа, сем машина и опреме Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	117,1	117,3	117,8	121,8
C 26 Производња рачунара те електроничких и оптичких производа Manufacture of computer, electronic and optical products	103,4	108,1	102,5	106,2
C 27 Производња електричне опреме Manufacture of electrical equipment	103,7	107,1	103,3	107,0
C 28 Производња машина и уређаја, д. н. Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	87,5	90,5	98,6	102,7
C 29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	116,4	120,5	93,9	97,2
C 30 Производња осталих превозних средстава Manufacture of other transport equipment	103,3	107,6	114,1	118,1
C 31 Производња намјештаја Manufacture of furniture	111,7	115,3	112,5	116,9
C 32 Остала прерађивачка индустрија Other manufacturing	109,6	113,0	104,7	107,8

Индекси извозних и увозних цијена, по кварталима
2011., 2012., 2013. и 2014. године (KM)

ИНДЕКСИ ИЗВОЗНИХ И УВОЗНИХ ЦИЈЕНА ПРЕМА СЕКТОРИМА СМТК
EXPORT AND IMPORT PRICE INDICES ACCORDING TO SITC SECTIONS

2010=100

СМТК/SITC	I-III 2014.			
	ИЗВОЗ/EXPORT		УВОЗ/IMPORT	
	КМ	USD	КМ	USD
0 Храна и живе животиње Food and live animals	107,4	111,3	107,5	111,2
1 Пића и дуван Beverages and tobacco	98,0	101,6	99,8	103,6
2 Сирове материје, сем горива Crude materials, except fuels	107,7	111,8	101,5	104,9
3 Минерална горива и мазива Mineral fuels and lubricants	104,4	108,2	117,6	121,9
4 Животињска и биљна уља и масти Animal and vegetable oils and fats	99,9	103,4	96,0	99,0
5 Хемијски производи Chemicals	110,7	114,5	106,1	109,9
6 Производи сврстани по материјалу Manufactured goods classified chiefly by material	101,6	105,6	104,6	108,2
7 Машине и транспортни уређаји Machinery and transport equipment	99,4	102,8	99,5	103,3
8 Разни готови производи Miscellaneous manufactured articles	112,3	114,9	114,0	118,0

МЕТОДОЛОГИЈА

Извори и методе прикупљања података

Извор података за израчунавање индекса извозних и увозних цијена (јединичних вриједности) су јединствене царинске исправе (ЈЦИ) које Агенција за статистику БиХ преузима од Управе за индиректно опорезивање ради мјесечне обраде података робне размјене БиХ с иностранством.

Јединица посматрања у статистици робне размјене с иностранством је свака испорука робе било на страни извоза или увоза, уколико је хомогена у погледу врсте робе, земље поријекла/намјене, начина плаћања и времена преласка царинске границе, те се за њу подноси ЈЦИ. Унутар ЈЦИ, производи се класификују у складу са Царинском тарифом БиХ, која је усклађена са Комбинованом номенклатуром (CN) која се користи у Европској унији. Царинска тарифа БиХ садржи око 10 000 производа па је и за толико слогова/записа могуће израчунати индекс извозних и увозних цијена (јединичних вриједности). Но, цијене (јединичне вриједности) на тако ниском степену агрегираности података су аналитичарима мање значајне те је неопходно израчунати скупни индекс за одређену дјелатност или привреду у цјелини.

Класификације

У приказивању података по дјелатностима примјењује се Класификација дјелатности БиХ (КД) која је заснована на европској класификацији NACE, Rev. 2, која је обавезна за земље чланице Еуропске уније.

Стандардна међународна трговинска класификација - СМТК rev.4 (Standard International Trade Classification - SITC rev.4) донесена је од стране Организације Уједињених нација. Ова класификација је препоручена за анализе међународне трговине. Она садржи 2.970 позиција, 1.023 подгрупе, 262 групе, 67 одсјека и 10 сектора.

Обухват података

Из обраде за израчунавање индекса извозних и увозних цијена (јединичних вриједности) искључују се сљедећи слогови/записи:

- производи који немају податак било за количину, било за вриједност или који се не појављују у неком од посматраних периода,
- они слогови чији је елементарни индекс вриједности изван интервала (0.5, 2), тј. интервала [0.5*медијан, 2*медијан], при чему је медијан израчунат према областима КД,
- електрична енергија - јер се израчунавање ради на нето маси, а не на допунској јединици мјере.

METHODOLOGY

Data source and methods for data collection

Data source for the calculation of export and import price indices (unit values) is Single Administrative Document (SAD) that the Agency for Statistics of BiH obtains from the Indirect Taxation Authority for the processing of data on international trade in goods of BiH on monthly bases.

Observation unit in the international trade in goods statistics is any delivery of goods, exported or imported, if it is homogeneous by product type, country of origin/destination, mode of payment and the time of border crossing, and for which SAD is submitted. Within the SAD, the products are classified according to Customs Tariff of BiH, which is in line with the Combined Nomenclature (CN) used in the European Union. The Customs Tariff of BiH comprises around 10 000 products, and thus for that number of records the export and import price indices (unit values) could be calculated. However, the prices (unit values) in such a low degree of data aggregation are less significant for the analysts, and it is necessary to calculate the group index for a particular activity or the economy as a whole.

Classifications

Classification NACE rev. 2 is used for presenting the data by activities.

Standard International Trade Classification - SITC rev.4 was adopted by the United Nations. This classification is recommended for the analysis of international trade in goods. It contains 2970 basic headings, 1023 subgroups, 262 groups, 67 divisions and 10 sections.

Data coverage

The following records are excluded from the process of calculation of the export and import price indices (unit values):

- products without any information on the amount (whether of net mass or value) or which do not appear during some of the observation periods,
- records whose elementary index value is outside the interval (0.5, 2), i.e. the interval [0.5* median, 2* median], where the median is calculated according to KD BiH (NACE rev.2) divisions,
- electricity - because the calculation is conducted on the net mass, not the supplementary unit.

Израчунавање индекса

Индекси се рачунају према Paasche формули, тј.

$$P_k(1Q, Y) = \frac{\sum_{\{cn8\}_k} val(cn8, 1Q, Y)}{\sum_{\{cn8\}_k} \frac{val(cn8, 1Q, Y)}{Ind(cn8, 1Q, Y)}}$$

гдје су:

cn8 – производ према CN класификацији

Q – квартал

Y – година

Val – вриједност

Ind – елементарни индекс који се рачуна према формули:

$$Ind(cn8, 1Q, Y) = \frac{unit\_value(cn8, 1Q, Y)}{unit\_value(cn8, Y - 1)}$$

(unit value – јединична вриједност за дати CN у датом кварталу, дате године)

Као базна година се узима 2010. година.

Конверзија валуте

Службени подаци о вриједности извоза и увоза које обрађује Агенција за статистику БиХ изражени су у конвертибилним маркама. Ради упоредивости извоз и увоз се изражава и у еврима и америчким доларима. Подаци о укупној вриједности извоза/увоза изражени у конвертибилним маркама не приказују исту динамику кретања појаве као подаци изражени у америчким доларима. На ову разлику утиче промјена курса америчког долара у односу на конвертибилну марку према којем се врши прерачун.

Дисеминација података

Индекси извозних и увозних цијена (јединичних вриједности) израчунавају се квартално из података исказаних у конвертибилним маркама, еврима и америчким доларима и то у односу на претходну годину, а сви остали индекси израчунавају се из њих. Индекси се прате и објављују по областима КД и по секторима СМТК. Годишњи индекси представљају аритметички просјек кварталних индекса.

Подаци су расположиви на интернету, web site: www.bhas.ba

Напомињемо да се примијењена метода обрачуна даље проверава и усавршава.

Calculation of indices

The indices are calculated according to the Paasche formula, as follows:

$$P_k(1Q, Y) = \frac{\sum_{\{cn8\}_k} val(cn8, 1Q, Y)}{\sum_{\{cn8\}_k} \frac{val(cn8, 1Q, Y)}{Ind(cn8, 1Q, Y)}}$$

where:

cn8 - the CN product classification

Q - quarter

Y - year

Val - value

Ind. - elementary index that is calculated by the formula:

$$Ind(cn8, 1Q, Y) = \frac{unit\_value(cn8, 1Q, Y)}{unit\_value(cn8, Y - 1)}$$

(unit value - the unit value for a given CN code in a given quarter, in a given year)

Base year is 2010.

Currency conversion

Official data on the value of export and import which are processed by the Agency for Statistics of BiH are expressed in KM. For the purpose of comparability, export and import are expressed in Euros and U.S. dollars as well. Data on the total value of export/import expressed in KM do not show the same dynamics of movement as the ones expressed in U.S. dollars. This difference is caused by the change of rate of the U.S. dollar in relation to KM by which the conversion is conducted.

Data dissemination

Export and import price indices (unit values) are calculated quarterly from the data expressed in KM, euros and U.S. dollars and in comparison to the previous year, while all other indices are calculated from them. Indices are monitored and published according to NACE rev. 2 divisions and SITC rev. 4 sections. Annual indices represent the arithmetic average of quarterly indices.

The data are available on the Internet, web site: www.bhas.ba

Please note that the used method is being further tested and improved.

Издаје и штампа Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Телефон/Phone: +387 (33) 220 626 · Телефакс/Telefax: +387 (33) 220 622
Електронска пошта/E-mail : bhas@bhas.ba · Интернетска страница/Web site: <http://www.bhas.ba>

Одговара: директор Зденко Милиновић
Person responsible: Zdenko Milinović, Director General

Саопштење приредили: Горан Слатиншек, Адиса Маљановић и Амра Халиловић-Хасић
Prepared by: Mr. Goran Slatinšek, Ms. Adisa Maljanović and Ms. Amra Halilović-Hasić

Подаци из овог саопштења објављују се и на интернету
First Release data are also published on the Internet
